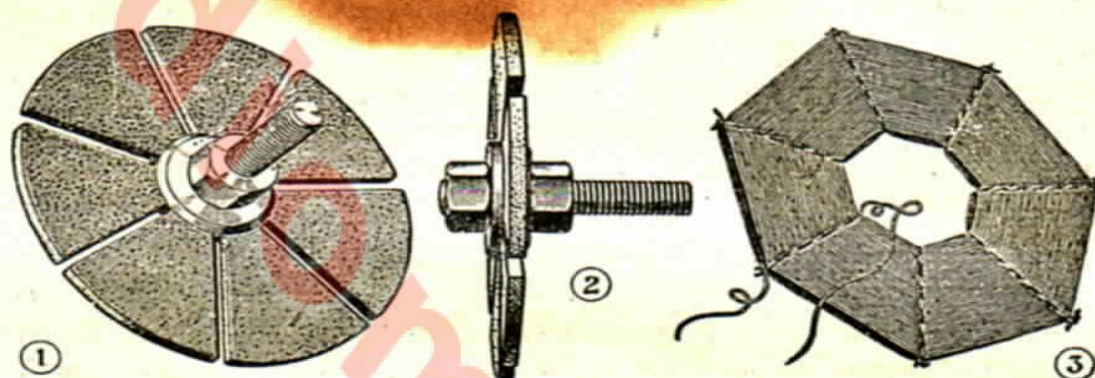

jiná potíže. Německá firma Huth se náhle vytrasila s patentem pro Československo, její zástupce pan inž. Šťastný postoupil licence pánům Piesenovi a Reinerovi a teď všichni dohromady mají monopol na voštinové cívky. Ovšem, že je tu nevyrobějí, ale vesele dovážejí z Německa (pěkně rozmontované, aby nebylo clo tak vysoké) a zde požadují

Obr. 1.—3. Vzdušné vinutí pavučinových cívek a zařízení k němu.

příplatek 70 — 100 Kč na sadu cívek za tyto patentní licence. —

Věc ta — ač se amatérů týká jen částečně — neboť amatér si beze všech poplatků může zhotoviti pro sebe jakoukoli patentem chráněnou věc — mohla by ohroziti zdar dobré radiofonie — jednak rozšiřováním méně kvalitního zboží, jednak bráněním zdejší výrobě určitými monopolními výsadami. Je tedy samozřejmo, že naše přední výrobní firmy sáhly do svých zásob a vyšly na trh s jinými typy samoindukcí. Tak Radioslavia užívá samoindukčních cívek pavučinových, zasazených v elegantních pouzdrech; konstrukter inž. Zubík vyrábí cívky bezkapacitní prokladem vlnité lepenky mezi vrstvami a továrna Radio-Éta uvede v nejbližších dnech na trh výborné samoindukční cívky nového typu protikapacitního vinutí. Zkoušel jsem cívky Radioslavia a mohu říci, že jsou pro rozsah do 1500 m dobré, ač nedosahují úplné kvality voštin; cívky „Radioeta“ se voštinám nejen vyrovnají, ale pro krátké vlny, o jejichž příjem se dnes hlavně jedná, předčí všechny druhy voštin strojových i ručních, dle známého způsobu provedených. Neopomenou seznámiti amatéry i s tímto druhem vinutí, které je nad to praktické a úsporné.

Dnes zatím podám návod na nový typ samoindukčních cívek pavučinových a to „vzdušných“ cívek bez kostry a bez lakování. Hodí se obzvláště pro bezvadný a silný příjem krátkých vln. Později jich použijeme i při konstrukci vlnoměru a jiných přístrojů.

Vineme je ze silnějšího drátu 0'6 dvakrát hedvábím opředěného na kostru, kterou si snadno zhotovíme dle vy-

obrazení 1. Z lupenkového prkénka 3 mm silného vyřízneme nejprve kotouč o průměru 14—15 cm, uprostřed vyvrtáme nebo vyřízneme lupenkou otvor \varnothing 1 cm. Obvod rozdělíme na sedm stejných dílů a lupenkou rozřežeme na segmenty. Celou formu drží pohromadě šroub s hlavicí a matkou, kterým se stáhnou dvě kovové (nebo i dřevěné) kulaté destičky (obr. 2.). Vinutí se pak provádí běžným způsobem o němž jsme již psali v II. roč. RA. Dbejme o to, aby prostory mezi jednotlivými sektory byly 3 mm — tedy se rovnaly síle prkének na formu použitých — pak se dráty budou křížit v pravém úhlu a budou mítí nejmenší kapacitu. —

Poněvadž každý lak zvyšuje kapacitu cívky (neboť má vyšší dielektrickou konstantu než vzduch), vystříháme se lakování a cívku upevníme jen svázáním hedvábnými vlákny jak naznačeno v obr. 3. Menší cívky stačí ovázati přímo, větší se doporučuje prošiti proplítaným stehem.

Příště si promluvíme o jiných drobnostech z praxe pro praxi, zatím dost a pěkný příjem!

—ek.